

Barcelona recuperarà el pols industrial

Malgrat que el sector primari continua perdent pistonada, el sector industrial avança lentament i la producció d'energia elèctrica es veu afectada per condicions meteorològiques adverses, l'economia catalana consolida la recuperació. Així ho detalla l'*Anuari econòmic comarcal 2006* de Caixa Catalunya, que repassa comarca a comarca l'evolució dels sectors primari, de la construcció, de serveis i l'industrial. Segons els càlculs referents a l'any 2005, el creixement del PIB català va ser del 3,3%, impulsat, sobretot, per l'eix de les comarques gironines, que van registrar un creixement del 4,3%, que va contrarestar els índexs més baixos assolits a les comarques d'alta muntanya (1,8%) i de les Terres de l'Ebre (2,9%). Així doncs, l'economia catalana, després de superar els efectes recessius de diversos xocs internacionals (caiguda borsària i atemptats de l'11-S, entre altres), ha estat capaç d'expandir la seva activitat econòmica un 14,5% des del 2000, gràcies a la capacitat per trobar altres fonts de creixement i mantenir l'augment de l'activitat en un entorn internacional prou feble.

Debilitat industrial, potencial de serveis. L'acceleració del creixement del sector serveis i de la construcció han estat clau per mantenir engegat el motor de creixement de l'economia catalana. Tal com adverteix Josep Oliver, catedràtic d'Economia Aplicada de la UB i autor de l'*Anuari*, "de forma silenciosa, però constant, els serveis han anat prenent el protagonisme alcista en el model de creixement de l'economia catalana, reflectint la inevitable pèrdua de pes de la indústria, afectada pels processos de deslocalització i globalització en curs". El sector terciari és el responsable de 2,7 dels 3,1 punts percentuals de l'augment de l'activitat total a Catalunya, ja que gairebé tots els subsectors van experimentar un creixement superior al de 2004. En destaquen l'hostaleria, el comerç, les activitats immobiliàries i els serveis per a empreses i administracions públiques, la sani-

Les comarques gironines van liderar el 2005 el creixement de l'economia catalana, impulsat per la construcció i els serveis. Des de fa uns anys, però, el país experimenta un retrocés industrial concentrat en l'energia i el tèxtil. Així ho assenyala l'*Anuari econòmic comarcal de Caixa Catalunya*'. Amb tot, les dades disponibles de 2006 indiquen un canvi: l'àrea metropolitana recuperarà el lideratge, mercès a la revifalla industrial.

La indústria de l'àrea metropolitana de Barcelona va perdre corda el 2005, i l'eix gironí s'ha situat líder en creixement. Però tot indica que enguany Barcelona recuperarà el lideratge.

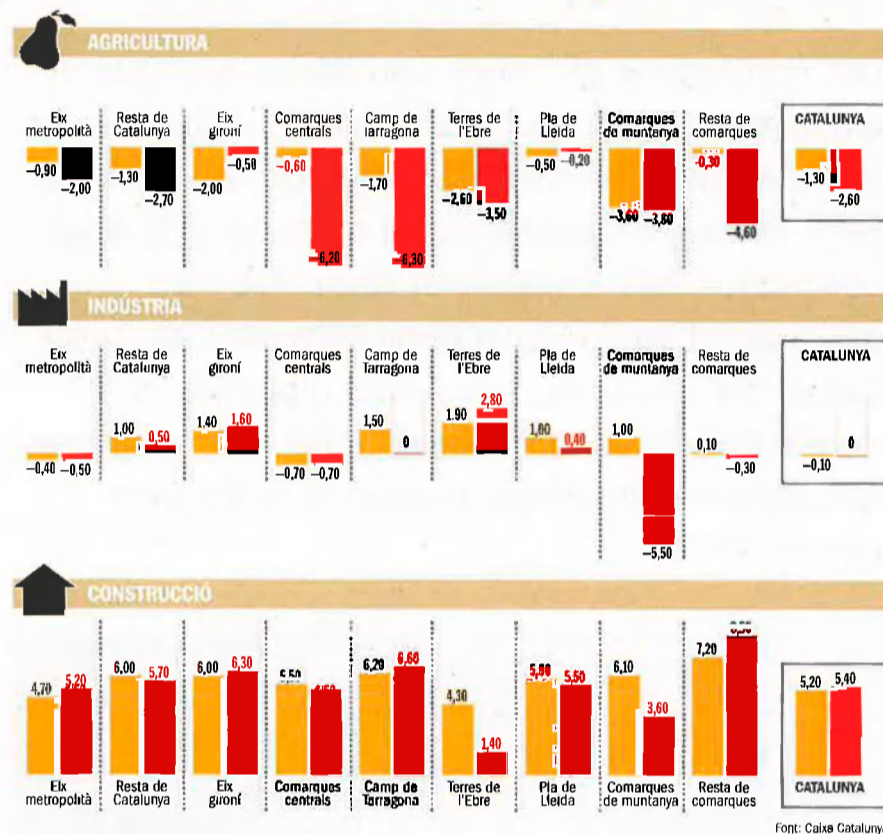
tat i l'educació. L'embranchida també s'explica per l'impuls del consum privat, que va incrementar-se un 5,9%,

produït per la major creació d'ocupació, el creixement del valor de la riquesa immobiliària i l'impacte migratori.

PIB per grans eixos territorials i per sectors

Taxes reals de variació interanual en percentatge.

Miñana de 2003-2005 Miñana de 2005

Font: Caixa Catalunya

Precisament l'impuls del sector serveis i de la construcció ha catapultat les comarques gironines al capdavant del creixement del país, per davant de l'àrea metropolitana de Barcelona, que el 2005 va créixer un 3%, tres dècimes per sota de la mitjana del país. Segons Josep Oliver, l'eix gironí, la banda de Ponent i el sud del país lideren el creixement "impulsats per la davallada que experimenta des de fa anys el sector industrial en l'eix metropolità i la zona central de Catalunya, les regions tradicionalment més actives en el sector industrial, i naturalment, per l'esforç de les primeres en millora de l'oferta de serveis i la bona marxa de la construcció, que creix un 6,31%". A aquest lideratge també cal sumar-hi el fet que, en un context de recessió general del sector industrial al país (pèrdua de pes de 0,14%), l'eix gironí va poder registrar el 2005 un avanç moderat de l'1,55%. El tèxtil i la maquinària continuen decreixent, mentre que la química, la indústria de l'alimentació i la me-

tal·lúrgia, que representen un 35% de la producció industrial, milloren la seva situació respecte el 2004.

Barcelona recuperarà el pols. Tot i així, el director de *Anuari econòmic comarcal* assenyalava que l'àrea metropolitana ja no està tan adormida com indiquen les dades de 2005: "Si ens mirem les dades de què disposem referents a 2006, fins al setembre, crec que ja podem afirmar que el mapa de creixement del país tornarà al seu lloc, i l'àrea metropolitana recuperarà el lideratge. Sectors com el químic, el material de transport o la indústria alimentària empenyen amb força una altra vegada." Segons Oliver, aquesta recuperació està directament vinculada al creixement de la producció industrial interna i a les exportacions, en bona mesura gràcies a la recuperació dels mercats de la UE, i a la represa de les inversions industrials en aquest territori.

Per contra, la davallada de la producció energètica -una caiguda del 5,4%-

ha incidit negativament en el creixement de les comarques dels Pirineus i l'Alt Camp, en les quals l'estructura industrial està molt condicionada pel pes d'aquest sector. En altres àmbits territorials, la crisi del tèxtil -amb una davallada superior al 10%- la caiguda de les indústries productores de l'equipament elèctric i electrònic, i el feble creixement de les alimentàries han marcat el to de l'activitat industrial del país.

La construcció empeny amb força. Aquest sector registra un creixement superior al 5% uniformement distribuït en el territori, tot i que algunes comarques de Girona i Tarragona superen de llarg la mitjana (Garrotxa, 11,30%; Baix Penedès, 11,21%; Alt Empordà, 11,15%; Cerdanya, 10,54%). Per contra, gairebé cap comarca de l'eix central, el Pla de Lleida o i l'alta muntanya mostra avenços destacats en la construcció. Els motius cal cercar-los en el fet que al costat de destinacions tradicionals de segona residència, com l'Alta Ribagorça, la Selva, el Ripollès i la Cerdanya, apareixen comarques de l'interior amb alces molt rellevants en el sector de la construcció residencial. Una part de l'impuls que mostren sembla reflectir el creixement demogràfic, que reforça la demanda d'habitatge a les anelles de grans ciutats, com és el cas del Vallès Occidental o el Pla de l'Estany. Tal com apunta Josep Oliver, "la dinàmica de la construcció ha estat fortament determinada tant per factors de reubicació demogràfica o immigratòria com per la pressió exercida per les segones residències i un dinamisme renovat de l'obra pública, de manera que la relativa saturació de les comarques de l'eix metropolità de Barcelona tendeix a dinamitzar el sector a les limítrofes, cap a l'interior i cap al sud del litoral".

El sector primari també retrocedeix. La disminució de l'activitat del sector primari reflecteix la davallada de les tres activitats bàsiques que la conformen: la producció ramadera (-5,8%), l'agricultura (-1,4%) i la pesca (-2,9%). Com a dada positiva, però, cal destacar la millora experimentada pel sector forestal, que va augmentar un 3,1%. Només tres comarques, el Segrià, les Garrigues i el Baix Empordà,

van registrar creixements en aquest sector el 2005. L'*Anuari* posa de manifest l'afectació que ha tingut en algunes comarques la mala collita de l'oliva, els problemes d'algunes explotacions ramaderes, bàsicament de porcí, o la caiguda en la producció de llet.

L'informe de Caixa Catalunya també recull el comportament internacional de l'economia catalana. En aquest sentit, destaca el saldo negatiu d'exportacions i importacions de mercaderies, que recull parcialment els efectes de l'increment dels preus del petroli, però reflectint també els problemes de competitivitat a l'exterior. No deixa de sorprendre que, en el context de recuperació de la indústria europea el 2004 i el 2005, les vendes exteriors hagin augmentat de manera molt moderada (les exportacions internacionals de béns van créixer un 4,1% i un 3,5%). En les conclusions d'aquest treball també s'adverteix sobre una tendència que caldria corregir, i és que la forta demanda interna de Catalunya continua abastint-se en bona mesura de producció exterior, com ho demostra el creixement de les importacions (8% el 2005). De fet, "la balança comercial de Catalunya no ha deixat d'empitjorar", destaca l'*Anuari*, que la calcula en 25.634 milions d'euros corrents, un 40% més que la registrada el 2002.

Malgrat que en cada comarca es pateixin crisis de sector determinades per la seva especialització històrica, les dades de l'*Anuari econòmic comarcal* de Caixa Catalunya posen de manifest que, en la majoria dels casos, l'economia local ha sabut trobar altres

El sector de la construcció continua en expansió.

vies de creixement, bé potenciant sectors més abandonats fins al moment, bé fent esforços per renovar els seus sectors més tradicionals per adaptar-se a les noves demandes nacionals i internacionals.

Tot plegat ha permès que l'economia catalana mantingui la velocitat de creuer que, amb algunes aturades, va iniciar el 1994.

Gemma Aguilera

Claus econòmiques comarcals de 2005

- L'eix gironí, el pla de Lleida i el Camp de Tarragona lideren l'avanç del PIB català, gràcies al bon comportament de la construcció i els serveis.
- L'eix metropolità i les comarques centrals creixen per sota de la mitjana catalana, a conseqüència del comportament negatiu del sector industrial i els retrocessos del sector primari.
- Les comarques de muntanya (1,8%) alenteixen el seu creixement per la frenada de la construcció i per la menor producció energètica.
- El sector químic impulsa el creixement de la indústria al Tarragonès.
- El creixement menor de la construcció i el mal comportament del sector primari alenteixen el creixement de les Terres de l'Ebre.
- Hi ha més dispersió entre la comarca que més creix i la que menys, amb registres negatius en el cas de l'Alta Ribagorça (-0,82%) i el Baix Camp (-0,36%).
- El Segrià, les Garrigues i el Baix Empordà són les úniques comarques on el sector primari presenta increments del valor afegit brut (VAB).
- Bon comportament dels serveis en gairebé totes les comarques, llevat del Barcelonès, on avancen per sota de la mitjana de Catalunya.